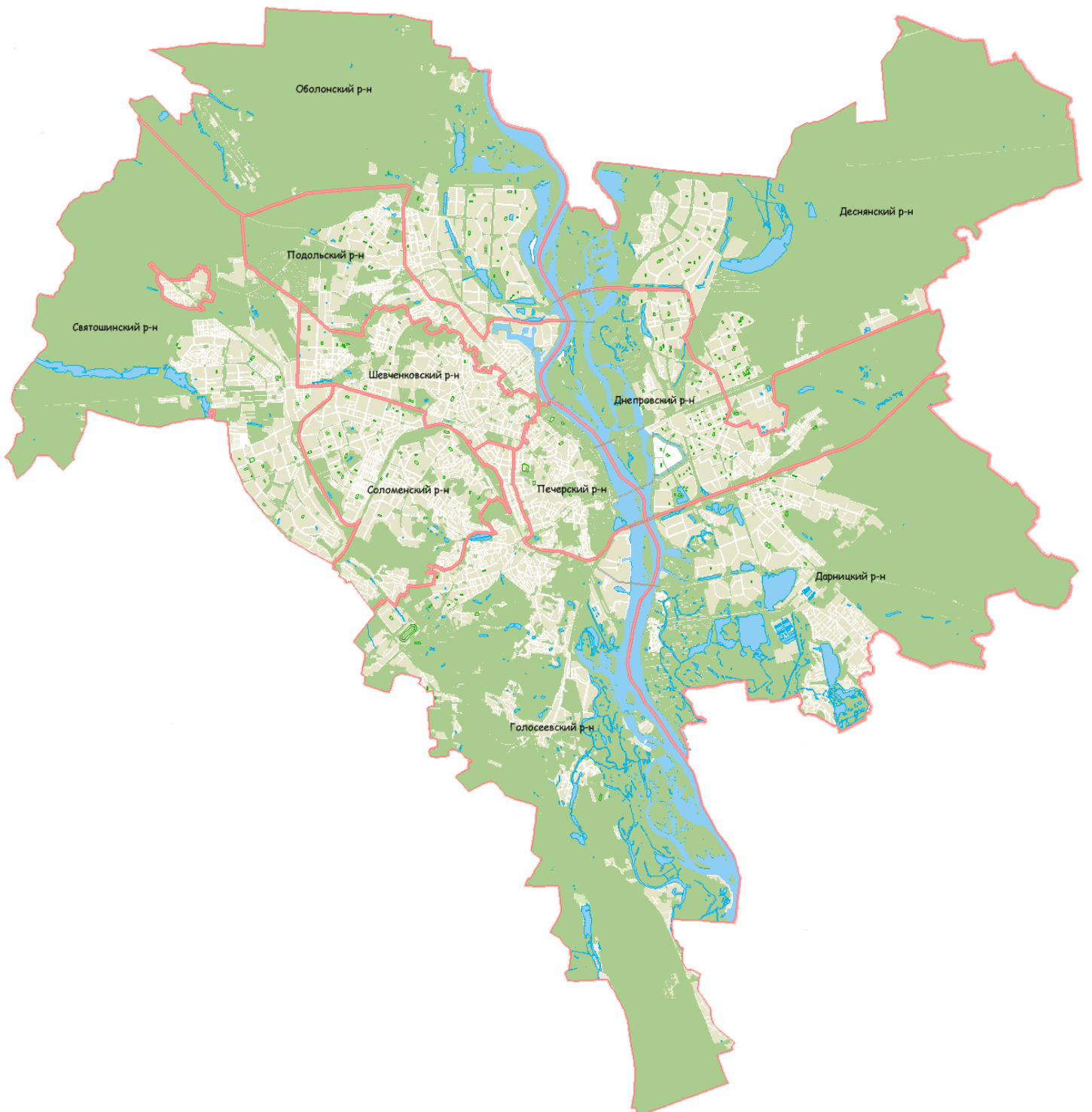

Додаток 1

ПАСПОРТ м. КИЄВА

станом на 01.01.2022

МІСТО КИЇВ

Символіка міста

Герб

Прапор

Дата утворення міста

482 р.

Київський міський голова,
голова Київської міської
державної адміністрації

Кличко Віталій Володимирович,
1971 року народження

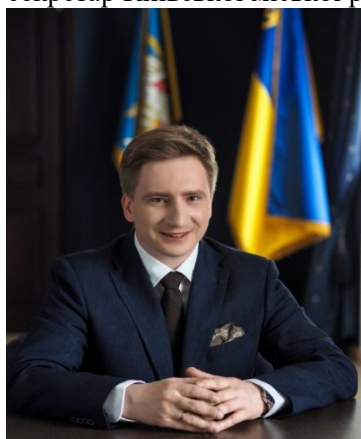
Освіта: Вища, Переяслав-Хмельницький державний педагогічний інститут імені Г. С. Сковороди; Національна академія державного управління при Президенті України
Набуття повноважень: 25.06.2014

Указом Президента України від 25 червня 2014 року № 556/2014 призначений головою Київської міської державної адміністрації,

Постановою Київської міської територіальної виборчої комісії від 06 листопада 2020 року визнано обраним на посаду Київського міського голови,

Розпорядженням Київського міського голови від 01 грудня 2020 року № 781 вступив на посаду Київського міського голови

Заступник міського голови –
секретар Київської міської ради

Бондаренко Володимир Володимирович,
1985 року народження

Освіта: Вища, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київський університет імені Бориса Грінченка

Набуття повноважень: 03.12.2020

Рішенням Київської міської ради від 03 грудня 2020 року № 2/2 обрано заступником міського голови — секретарем Київської міської ради

Відомості про місто Київ

Адміністративна карта міста Києва

Коротка історична довідка

Київ, столиця України, є одним з найдавніших європейських міст. Стародавній та водночас молодий, з тисячолітніми традиціями, багатою культурною спадщиною Київ поєднує в собі старовинну архітектуру, пам'ятки історії, мистецтва та сучасну інфраструктуру.

Історія заснування Києва спирається на легендарну оповідь, викладену в «Повісті минулих літ» – давньоруській літописній пам'ятці XII століття. Згідно з легендою, Київ закладено у V столітті братами Кием, Щеком і Хоривом та їхньою сестрою Либідь, а від імені найстаршого з них – полянського князя Кия – пішла назва міста. Археологічні знахідки підтверджують безперервний розвиток поселення на Старокиївській горі на правому березі Дніпра від II половини V століття – I половину VI століття. У наступні два сторіччя було заселено сусідні підвищення, і на межі VIII-IX століть Київ став центром міжплеменного об'єднання південних східнослов'янських племен.

Після зайняття Києва варягами у 882 році розпочався новий етап, що увійшов в історію як доба Київської Русі. Розвиток Давньоруської держави, як і її центру – Києва

– означило стратегічне розташування на перетині торговельних шляхів зі Скандинавії до Візантії, із Західної Європи до мусульманського світу. У той час сформувався поділ Києва та Верхнє місто з князівським Дитинцем на Старокиївській горі та Нижнє місто з торговельно-ремісничим посадом на Подолі. За правління князя Володимира Великого (980-1015) Дитинець розширено до 10 га площі й укріплено, його оточили валом із трьома воротами, головними з яких стали Софійські. У 988 році в Києві відбулося масове хрещення киян, від якого розпочався процес утвердження християнства на Русі. Головним храмом у місті стала Десятинна церква, зведена неподалік княжого палацу. За князя Ярослава Мудрого (1019-1054) Дитинець розширено до 72 га, оточено новими укріпленнями довжиною понад 3,5 км з головною брамою – Золотими воротами. Головним храмом міста, де перебувала кафедра київського митрополита, став Софійський собор. Наступники Ярослава Мудрого на князівському престолі – Ізяслав (1054-1068, 1069-1073) і Святополк (1093-1113) – звели третє фортифікаційне укріплення, так званий город Святополка, де центром став Києво-Михайлівський Золотоверхий собор. Тож на початок XII століття площа трьох укріплених городів Дитинця сягнула 80 га. У той же час, у XII-XIII століттях, Поділ лишався найбільшою частиною Києва, площею близько 200 га, оточений оборонним валом. У центрі Подолу знаходився головний міський ринок, довкола якого височіли церква Пирогоща, Борисоглібська й Михайлівська церкви. Населення міста на середину XII століття становило близько 50 тис. мешканців.

Занепад Києва як політичного центру давньоруської держави, починаючи з II половини XII століття, зумовлений князівськими міжусобицями за київський престол. Зокрема, у 1169 році місто спустошено володимиро-суздальським князем Андрієм (Боголюбським). У 1240 році Київ захопили війська монгольського хана Батия, які повністю знищили Верхнє місто. Відтоді центром міського життя став Поділ. Протягом 1246-1271 років Київ перебував у володінні володимиро-суздальських князів, васалів Золотої Орди; у 1271-1301 роках титул Великого князя Київського належав Галицькому князю Леву Даниловичу. Протягом I половини XIV століття Київське князівство переходило з рук васалів Золотої Орди до васалів Великого князівства Литовського й навпаки, аж поки після битви на Синіх Водах 1362 року остаточно не відійшло до складу Великого князівства Литовського. Тамтешній престол посів представник династії Гедиміновичів Володимир Ольгердович. Удільний статус Київського князівства скасовано 1470 році, на його місці утворено Київське воєводство, що спровокувало виступ киян 1471 року зі спробою не допустити до міста воєводу Мартина Гаштовта. У 1482 році Київ зазнав значних руйнувань і був спустошений військами кримського хана Менглі Гірея. Наприкінці XV століття Великий князь Литовський Олександр Ягеллончик надав Києву Магдебурзьке право, яким місто користувалося до кінця 1834 року.

Після Люблінської унії 1569 року Київське воєводство разом із рештою руських воєводств Великого князівства Литовського передано Короні Польській та в її складі ввійшло до складу Речі Посполитої. Під час козацьких повстань 1590 років місто опинялося в руках козаків двічі – у 1592 і 1596 роках. Унаслідок Берестейської унії 1596 року православна Київська митрополія на чолі з митрополитом Михайлом Рагозою

перейшла до унії з Римо-католицькою церквою. 1615 рік – Київ став одним із центрів братського руху в Україні: Засновано православне Богоявленське братство й відкрито братську школу. Того ж року відкрито Києво-Печерську друкарню. У 1620 році в Києві єрусалимський патріарх Теофан висвятив ігумена Михайлівського монастиря Йова Борецького на Митрополита Київського, чим започатковано процес відновлення православної ієрархії, який завершився 1632 році з офіційним визнанням православної церкви рівною католицькій та унійній церквам у Речі Посполитій. Тоді ж, 1632 року, у результаті об'єднання Київської братської та Лаврської шкіл засновано православну Київську колегію.

Після вибуху козацького повстання під проводом Богдана Хмельницького Київ у травні 1648 року зайнято повстанцями без бою, за підтримки міщан. Невдовзі місто стало центром однойменних козацьких полку й сотні. Наприкінці грудня 1648 року відбувся урочистий в'їзд до Києва гетьмана Богдана Хмельницького з військом, яких зустрічали єрусалимський патріарх Паїсій, православні ієрархи та міщани. У серпні 1651 року місто зазнало руйнувань і стало спустошене військами литовського князя Януша Радзивілла. Особливо постраждав Поділ, де відбулося кілька масштабних пожеж. Після Переяславської ради за умовами Березневих статей 1654 року в Києві мав перебувати московський гарнізон на чолі з воєводою. У 1655 році для гарнізону зведено фортецю на місці укріплень часів князя Ярослава Мудрого. У 1658 році першим московським воєводою призначено Василя Шереметева. Відтоді в місті існували три центри влади – київський магістрат, козацька полкова адміністрація та московська адміністрація. За умовами Андрусівського перемир'я 1667 року Київ мав відійти до складу Речі Посполитої через два роки після укладення цієї угоди. Але цього положення не дотримано, і козацька еліта в листах до царя протягом 1670-1680 років наполягала на тому, щоб Москва не поступалася Києвом, як і рештою правобережних полків, на користь Варшави. Згідно з Вічним миром 1686 року, досягнуто домовленості про залишення Києва й так званої прикиївської території у складі Московського царства (фактично – Гетьманату). У 1670 роках в Києві почали зводити Печерську фортецю, побудова якої завершилася на початку XVIII століття. У 1706 році почалося зведення нових укріплень на Печерську. У 1708 році Києва торкнулися адміністративні перетворення, поштовхом до яких слугував перехід гетьмана Івана Мазепи на бік шведського короля Карла XII. Утворено Київську губернію з центром у Києві, губернська канцелярія якої розташовувалася на Печерську. Козацьку полкову адміністрацію перенесено до Козельця. У 1737 році скасовано підпорядкування Києва Гетьманату, що стало ще одним кроком царської влади з обмеження автономних прав Війська Запорозького.

У 1781 році скасовано полковий адміністративний устрій і Київську губернію, і Київ став центром Київського намісництва. У 1785 році запроваджено нове міське положення, згідно з яким містом керували загальна й шестигласна міські думи, залежні від губернатора. 1797 рік, після чергової адміністративної реформи, Київ став центром Київської губернії, 1832 рік – центром Київського генерал-губернаторства.

Протягом XIX століття простір міста зазнав суттєвих змін. 1811 рік – велика пожежа знищила майже весь Поділ, і його відбудова вже тривала не за радіальною

системою планування вулиць, а за регулярною. 1817 рік – споруджено Контрактний дім, 1828 рік – Гостинний двір. У 1837 році затверджено генеральний план забудови міста Києва, за яким прокладено нові вулиці; тоді ж до складу міста ввійшла місцевість Сирець. У 1850 роки до Києва приєднано Батієву гору, Байкову гору, Лук'янівку, Татарку, села Куренівка і Пріорка; виокремлено нові частини Двірцеву (Липки) й Либідську (Нова Забудова). Згідно з переписом 1897 року в Києві мешкали 247 тисяч 723 особи. Кінець XIX – початок XX століть стали часом активного розвитку й розбудови Києва. Упродовж 1895-1899 та 1909-1914 років у місті тривали активні будівельні роботи, у ході яких зведено низку прибуткових будинків.

У 1817 році закрито Києво-Могилянську академію, а на її місці виникла Київська духовна академія. 1834 рік – почали діяти Імператорський Університет Святого Володимира і Друга чоловіча гімназія. 1838 рік – відкрито Київський інститут шляхетних дівчат, 1878 рік – Київські вищі жіночі курси. У 1897 році розпочав роботу Київський політехнічний інститут, тож на кінець XIX століття місто вже стало провідним освітнім осередком в Україні. Те ж саме стосувалося і наукової та культурної сфер, розвиток яких, утім, уповільнювали Валуєвський циркуляр 1863 року та Емський указ 1876 року.

У часи Української національної революції 1917–1921 років Київ став епіцентром змагань за українську державність. 3 березня 1917 року в місті створено Українську Центральну Раду, яка 7 листопада того ж року своїм III Універсалом проголосила Українську Народну Республіку як складову федеративної держави на уламках Російської імперії. Столицею Української Народної Республіки визначено Київ. 9 січня 1918 року в Києві IV Універсалом проголошено незалежність Української Народної Республіки. На початку лютого 1918 року до Києва вступили більшовики, які влаштували криваві погроми й розправи. Після укладення Українською Народною Республікою Берестейського миру з Центральними державами їхні війська звільнили місто від більшовиків. Упродовж 29 квітня – 14 грудня 1918 року Київ був столицею Української Держави на чолі з гетьманом Павлом Скоропадським. Після падіння Української Держави до 14 лютого 1919 року в місті перебувала Директорія Української Народної Республіки. У лютому 1919 року відбулося друге захоплення Києва більшовиками; у серпні місто зайняли війська Антона Денікіна, а в грудні – знову більшовики. У травні 1920 року підрозділи Української Народної Республіки та польської армії звільнили Київ, проте внаслідок контрнаступу більшовики невдовзі знову захопили місто, цього разу остаточно.

Із встановленням радянської влади Київ і кияни зазнали всіляких утисків, навіть столицею УРСР до 1934 року був Харків. З відновленням статусу столичного міста Київ знову досить енергійно розбудовувався, але поряд з будівництвом нових споруд почалося масове знищення історичної спадщини, передусім пам'яток української культури та її свідомих носіїв.

Вже в самий перший день Великої Вітчизняної війни, 22 червня 1941 року, м. Київ піддано масованому бомбардуванню німецькою авіацією. Починаючи з вересня 1941 року і до листопада 1943 року - впродовж 778 днів, Київ був окупований ворогом. Каткування, вбивства, знущання стали головними ознаками німецького «нового

порядку». Жертвами окупантів стали близько 200 тисяч мешканців м. Києва.

Урочище Бабин Яр стало місцем масового знищення військовополонених та мирних жителів, особливо євреїв. Тут, за період окупації німці розстріляли понад 100 тис. осіб. Також на теренах Києва знищені десятки тисяч полонених воїнів Червоної Армії у спеціально влаштованих концтаборах: у двох Дарницьких, Сирецькому, на території Києво-Печерської лаври, на вулицях Інститутській і Керосинній та інших.

За мужність і героїзм, виявлені киянами у боротьбі з фашистськими загарбниками, столиці України – м. Києву 8 травня 1965 року присвоєно почесне звання «Місто-герой».

В ході Великої Вітчизняної війни місто також зазнало величезних матеріальних втрат - практично повністю зруйновано його центральну частину.

Неймовірних зусиль і трудової звитяги потребувала повоєнна відбудова Києва. В кінці 40-х років підприємства столиці радянської України вийшли на довоєнний рівень промислового виробництва. У 50-х роках завершилася відбудова Хрещатика, у 1960 році відкрито першу лінію київського метрополітену, почалося масове житлове будівництво, а м. Київ знову набув рис красивого та ошатного міста. У 1956 році чисельність населення досягла 1 млн. осіб. Сталися деякі послаблення і в політичному режимові: на хвилі «хрущовської відлиги» почали з'являтися молоді талановиті митці, громадські діячі, вчені (В. Симоненко, І. Драч, Л. Танюк, А. Горська, І. Миколайчук та ін.). Втім після нетривалої лібералізації режиму у 70-х роках настав час брежнєвського застою, що врешті-решт призвело до остаточної деградації існуючої системи та її руйнації.

Із здобуттям Україною незалежності у 1991 році Київ став духовним, культурним і політичним центром держави.

У XXI столітті Київ неодноразово ставав центром відродження нації, політичних та суспільних змін.

Ознакою зростаючого авторитету Києва та ролі України на міжнародній арені стало проведення важливих економічних, культурних і громадських форумів, серед яких Євробачення (2005 та 2017 роки), спортивні чемпіонати з різних видів спорту та, безумовно, Євро-2012, фінал якого проходив у столиці України, матч Ліги Чемпіонів УЄФА сезону 2017/2018 з футболу, 56 Конгрес WBC з боксу (2018 рік) тощо.

<i>Географічні дані</i>	
Загальна площа м. Києва ¹	82,6 тис.га
Середня місячна температура повітря по м. Києву за 2020 ^о рік січня/липня, t° за Цельсієм ²	+0,8 °С / +21,9 °С
Річна кількість опадів у 2020 році ²	580 мм
Водне дзеркало міста ³	<p style="text-align: center;">6,7 тис. га</p> <p>Найбільша ріка – Дніпро: ширина в межах м. Києва – 400-600 м; глибина 6-12 м.</p> <p>Малі річки – Сирець, Глибочиця, Скоморох, Дарниця, Либідь, Віта, Совка, Нивка.</p> <p>Найбільші озера: Вирлиця, Радунка, Тельбін.</p> <p>Малі озера – Біле, Василькове, Лукове, Синякове, Вузьке, Довге, Сонячне, Синє</p>

¹ За даними Департаменту земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

² За даними статистичного щорічника м. Києва за 2020 рік Головного управління статистики у м. Києві.

³ Разом з акваторією річки Дніпро в межах міської смуги.

	2020 рік	2021 рік	Примітка (дата оприлюднення даних за 2021 рік)
Демографічні дані			
Всього наявного населення , тис. осіб/ % населення України	2 962,2 / 7,1	2 952,6 / 7,2 (на 01.12.2021)	
Щільність населення, осіб на 1 га (на 01.01.2021)	36		
Середній вік населення (років):	40,3	-	29.06.2022
чоловіки	37,9	-	
жінки	42,3	-	
Природний рух:			
народжуваність, тис. осіб	30,7	27,2 (січень-листопад)	21.02.2022
смертність, тис. осіб	36,1	41,3 (січень-листопад)	
природний приріст (скорочення), тис. осіб	-5,4	-14,1 (січень-листопад)	
Рівень зайнятості населення, у % до населення відповідної вікової групи			
у віці 15–70 років	61,7	61,8 (січень-вересень)	28.03.2022
Рівень безробіття, (за методологією МОП), у % до робочої сили			
у віці 15–70 років	6,8	6,9 (січень-вересень)	28.03.2021
Пенсіонери, тис. осіб ⁴	762,9	757,8	

⁴ За даними Головного управління Пенсійного фонду України в м. Києві (<https://www.pfu.gov.ua/kv/215068-informatsiya-shhodo-chyyselnosti-pensioneriv/>).

<i>Адміністративно-територіальний устрій</i>		
районів у місті	10	
<i>Органи місцевого самоврядування</i>		
склад міської ради	119	
Всього депутатів	119	
із них за суб'єктами висування:	%	Осіб
у тому числі:		
Депутатська фракція політичної партії «Європейська солідарність»	26,1	31
Депутатська фракція Політичної партії «УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка»	24,4	29
Депутатська фракція «Єдність»	10,9	13
Депутатська фракція «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	10,1	12
Депутатська фракція «ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА — ЗА ЖИТТЯ»	10,1	12
Депутатська фракція «Слуга народу»	10,1	12
Депутатська фракція «ГОЛОС»	6,7	8
позафракційні	1,6	2

	2020 рік	2021 рік	Примітка (дата оприлюднення даних за 2021 рік)
<i>Соціальна та гуманітарна сфери</i>			
<i>Освіта⁵</i>			
Кількість закладів дошкільної освіти, одиниць / дітей	766 / 112 901 (на початок 2020/2021 н.р.)	867 / 96 786 (на початок 2021/2022 н.р.)	
Кількість закладів загальної середньої освіти, одиниць / учнів	566 / 324 776 (на початок 2020/2021 н.р.)	580 / 335 298 (на початок 2021/2022 н.р.)	
Кількість закладів професійної (професійно-технічної) освіти, одиниць / учнів	23 / 12 117 (на початок 2020/2021 н.р.)	22 / 11 600 (на початок 2021/2022 н.р.)	
Кількість закладів вищої освіти / студентів ⁶	97 / 258 755 (на початок 2020/2021 н.р.)	-	10.05.2022
<i>Охорона здоров'я⁷</i>			
Всього медичних закладів, одиниць ⁸	717	713	

⁵ За даними Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

⁶ За даними Головного управління статистики у м. Києві.

⁷ За даними Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

⁸ З урахуванням медичних центрів приватної форми власності.

Ліжковий фонд, тис. одиниць	27,9	26,8	
	2020 рік	2021 рік	Примітка (дата оприлюднен ня даних за 2021 рік)
Забезпеченість лікарняними ліжками на 10 тис. населення, одиниць	94,0	90,8	
Чисельність лікарів, тис. осіб	25,0	24,6	
Санаторії-профілакторії, одиниць ⁹	12	12	

⁹ З урахуванням 3 дитячих спеціалізованих санаторіїв на 400 ліжок, розташованих на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим.